

GEMEENTE VELSEN

KOERS BEPALEN

Visie op Velsen 2050 Duurzaam Verbonden

*Frank Dales, Burgemeester van Velsen:
'Alleen in verbinding met elkaar kunnen we Velsen een mooie toekomst geven.'*

Visie op Velsen 2050 Duurzaam Verbonden

Colofon

- Strategisch adviseur & content director:** Nienke van der Staay
Op basis van ‘Visie op Velsen 2050 Duurzaam Verbonden’, opgesteld door Future Consult. Vastgesteld door de gemeenteraad van Velsen op 27 mei 2021.
- Art direction & vormgeving:** MrsPeacock Graphic Design. Annet Pouw
- Fotografie:** Karen Steenwinkel (portretten)
Reinder Weidijk (foto’s cover)
Machiel Kraaij (foto pagina 14)
Eric van Leuven (foto pagina 40)
Beeldbank gemeente Velsen
Illustraties Shutterstock (pagina 22)
- Interviews, tekst- & eindredactie:** Karen Kroonstuiver

Voorwoord

Wat eten we vanavond? Wat doen we van het weekend? Plannen maken doen we allemaal. Heb je kinderen, dan zul je weleens dromen over hun toekomst. Wat zullen ze later gaan doen? Wat voor mensen zullen het worden? Wat als...? En heb je een huis dan zul je geregeld vooruitkijken, al was het maar vanwege noodzakelijk onderhoud. Zo zorg je ervoor dat je huis in de toekomst ook een prettige woonplek is.

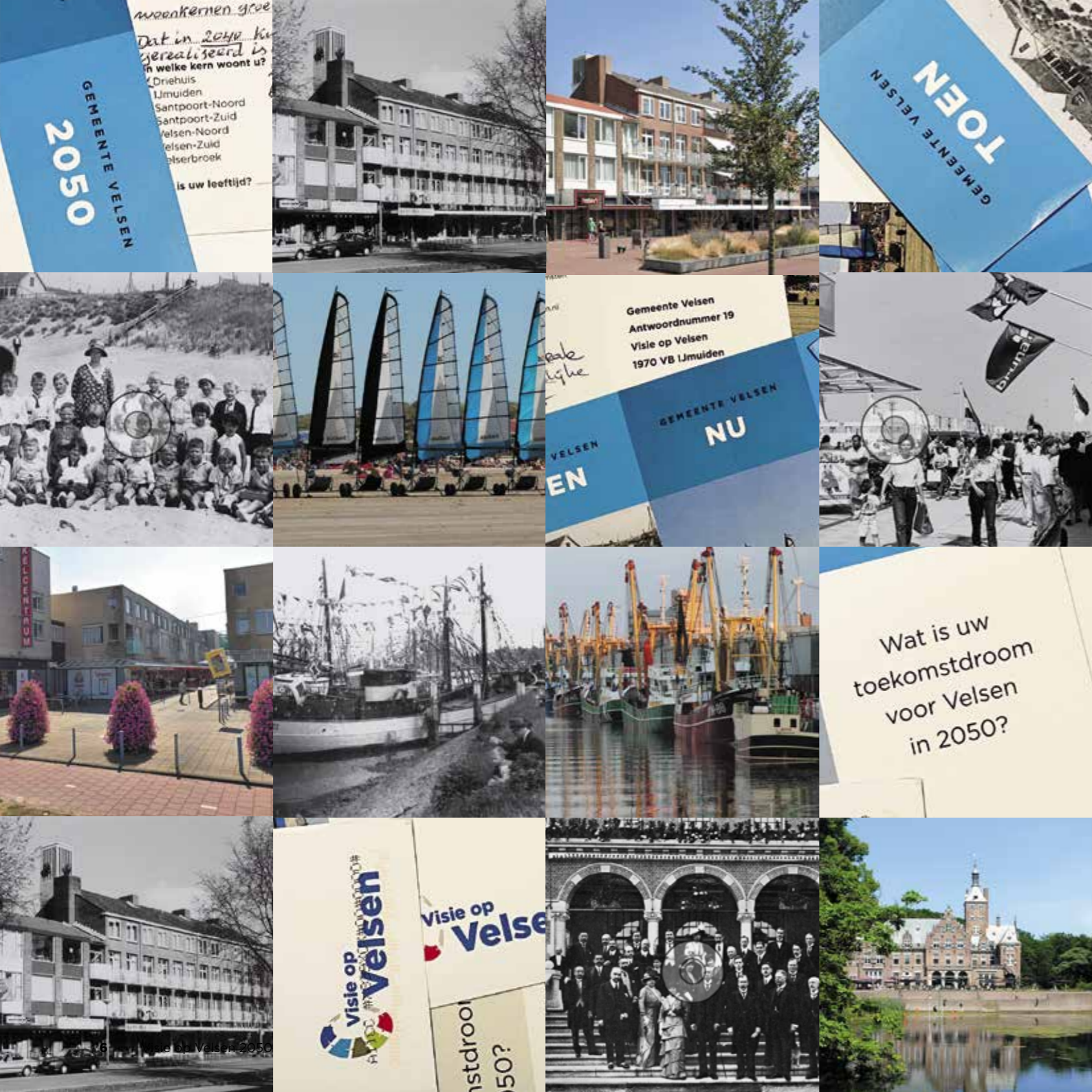
Plannen maken, dromen en vooruitkijken, dat doen we in deze ‘Visie op Velsen’.

Hoe kunnen we er samen voor zorgen dat natuur, cultuur, werkgelegenheid en alles wat van belang is voor Velsenaren, ook in de toekomst goed is? Of zelfs beter wordt? Hoe gaan we om met de ontwikkelingen die we nu zien en nog verwachten in Velsen? En trouwens niet alleen in Velsen, maar ook in Nederland, Europa en de hele aarde? Wat hebben we dan nodig? Hoe willen we dat Velsen eruitziet in 2050?

De ‘Visie op Velsen 2050 Duurzaam Verbonden’ is niet op het gemeentehuis bedacht, maar door gesprekken met inwoners, maatschappelijke organisaties, andere gemeenten en ondernemers. Want alleen in verbinding met elkaar kunnen we Velsen een mooie toekomst geven.

Dit boekje is geen kant-en-klaar plan, maar een schets van wat wij met elkaar denken dat Velsen nodig heeft en waar we samen naartoe willen. Ik deel die visie graag met je.

Frank Dales
Burgemeester van Velsen

Waarom en waarvoor?

Voor u ligt de 'Visie op Velsen 2050'. De visie kijkt ver vooruit. En dat is bewust. Met deze visie geeft Velsen richting aan ontwikkelingen in de gemeente. Tegelijkertijd kijken we ook terug.

De koers die we met de Visie op Velsen 2025 Kennisrijk Werken kozen is nog steeds van belang. Dat is dus de stevige basis voor de 'Visie op Velsen 2050'. Investeren in kennisrijk werken is nodig om je in Velsen te kunnen ontwikkelen en bij te dragen aan een bloeiende economie.

De uitdaging is om ervoor te zorgen dat iedereen hieraan mee kan doen: in balans en verbinding, en met respect voor onze leef- en woonomgeving. Zodat we Velsen beter achterlaten voor toekomstige generaties.

Een uitgebreidere en complete versie van deze visie kun je vinden op www.velsen.nl

Inhoudsopgave

10 We varen met een kompas

12 Waarden

14 Kracht

16 Positie

18 Omwentelingen

20 De bestemming van velsen in 2050

22 De bestemming per kern

24 Volwassen in 2050: Roos

Meer over de omwentelingen

50 En nu? Hoe zetten we koers naar het ideale 2050?

53 Woordenlijst

53 Qr-code naar de integrale tekst online

Staat er een * bij een woord, dan staat de verklaring van dat woord in de woordenlijst.

25 Omwenteling 1

Bevolkingsontwikkeling naar een nieuwe samenleving

26 Wonen

28 Vergrijzing

29 In de wijken

30 Volwassen in 2050: Sem

31 Omwenteling 2

Digitalisering

31 Digitale levens

31 E-commerce en retail

32 Economische ontwikkeling

34 Leren en werken

36 Toerisme en recreatie

37 Smart City

38 Volwassen in 2050: Pluk

39 Omwenteling 3

Duurzaamheid naar een circulaire economie

40 Tata Steel IJmuiden

41 Energiehub

43 Duurzame visserij

44 Duurzame haven

44 Offshore Wind

44 Duurzame woningen

45 Groen Velsen en de klimaatverandering

45 Duurzame mobiliteit

46 Volwassen in 2050: Puck

47 Omwenteling 4

Nieuwe verhoudingen

47 veranderende relatie tussen bestuur en samenleving

47 Velsen in de regio

We varen met een kompas

'Visie op Velsen 2050 Duurzaam Verbonden' is ons kompas op weg naar 2050. Wat hierin staat houdt ons op koers. We hebben het kompas nodig om onze bestemming, onze idealen waar te maken.

Gebeurt er iets onverwachts, dan helpt het kompas ons te laveren. Om onze plannen aan te passen als dat nodig is. Het kompas én de bestemming in 2050 als stip op de horizon maken duidelijk waar we in Velsen voor staan en waar we voor gaan.

Koers bepalen

Het kompas bestaat uit de onderdelen:

waarden

Wie zijn we in Velsen? Wat vinden we belangrijk met elkaar, in de verschillende kernen? Waar staan we voor?

kracht

Wat zijn de kenmerken van Velsen en wat is onze kracht?

positie

Waar staan we en wat willen we daarmee? Hoe reageren we erop?

omwentelingen

Wat komt er op ons af? Welke ontwikkelingen gaan voor een grote verandering en impact zorgen?

WAARDEN

Als gemeente spraken we met inwoners uit de verschillende woonkernen. Ook verstuurd we 1500 ansichtkaarten. Mensen konden daarop hun droom voor de toekomst van Velsen schrijven. Wat bij alle kernen naar voren kwam: Velsen moet een plek zijn waar iedereen welkom is, zich thuis voelt en zich kan ontwikkelen. Dit wordt ook wel een inclusieve samenleving genoemd.

- Kleinschalig en rustig
- Veilig en schoon
- Sociaal betrokken
- Duurzaam en groen

Dit zijn waarden waar Velsenaren aan vasthouden en naar streven, nu en in de toekomst.

Tegelijkertijd is de kracht van Velsen ook de diversiteit. Niet voor niets noemt men Velsen vaak Nederland in het klein. De visie richt zich daarom op een goede balans tussen saamhorigheid in een inclusieve samenleving met ruimte voor diversiteit en veelzijdigheid.

KRACHT

De kracht van Velsen:

- **De unieke, strategische ligging** aan de monding van het Noordzeekanaal en de Noordzee. Dat maakt Velsen een belangrijk logistiek knooppunt in de Metropoolregio Amsterdam (MRA*), Nederland en Noordwest-Europa. Die ligging is bepalend voor de economische structuur van havens, visserij, cruise- en ferryvaart en offshore* windenergie. En dat geldt ook voor de maak- en onderhoudsindustrie. Dat biedt mooie kansen voor de economische ontwikkeling.
- **De grote veelzijdigheid.** De gemeente Velsen kent veel, vaak tegengestelde gezichten. De stranden van IJmuiden en Velsen-Noord en de duinen van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. De industrie van Tata Steel en maakindustrie naast Velsen.

De bosrijke dorpen Driehuis, Velsen-Zuid, Santpoort-Noord en Santpoort-Zuid. Het typisch Hollands polderlandschap van Spaarnwoude en Velsbroek.

- **Velsenaren dragen hun steentje bij.**

Veel mensen hebben betaald werk. In 2019 was het werkloosheidscijfer 2,1%. Dat is lager dan in de rest van Nederland (2,7%). Ook zijn Velsenaren zeer betrokken bij hun buurt en bereid daarvoor hun handen uit de mouwen te steken.

- Inwoners van Velsen zijn **nuchter, betrokken en recht voor z'n raap.**

Velsenaren laten zich niet snel gek maken. In Velsen geef je elkaar de ruimte. Zolang je anderen niet tot last bent, kan en mag er veel. De saamhorigheid in de kernen is groot. Velsenaren zijn mondig, je weet elkaar te vinden en aan te spreken – als dat nodig is.

POSITIE

Wonen, werken, opleidingen, winkelen, verkeer en vervoer. Het zijn onderwerpen die we ervaren als lokaal (plaatselijk). Maar steeds vaker zijn het regionale kwesties. Als gemeente kun je het niet meer alleen doen.

De samenwerking tussen IJmond, Zuid-Kennemerland, het Noordzeekanaalgebied en de rest van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) wordt steeds belangrijker. Als gemeente moeten we daarom onze blik nog meer naar buiten richten. Velsen positioneert zich als slimme en betrouw-

bare partner op zaken die ook voor andere (kust)gemeenten van belang zijn. Met elkaar vormen we een vloot. En net als bij een vloot zijn de regels, koers en bestemming belangrijk.

Door slim met de regio samen te werken op de omwentelingen die we in deze 'Visie op Velsen 2050' benoemen, profiteren we daar in de directe omgeving van. De lokale en regionale netwerken van inwoners, bedrijven, kennisinstellingen en overheden zijn daarbij onmisbaar.

OMWENTELINGEN

Deze 4 onderwerpen zorgen in de toekomst voor een omslag in Velsen. Het zijn maatschappelijke veranderingen met een grote impact waar we in Velsen rekening mee moeten houden.

- 1 — De **samenstelling van de bevolking** in Velsen. Die heeft invloed op het onderwijs, kinderopvang, woningen, zorgaanbod, maatschappelijke dienstverlening, horeca, cultuur, winkels en de inrichting van de openbare ruimte.
- 2 — De **digitalisering** die invloed heeft op de samenleving, economie en nieuwe vormen van arbeid.
- 3 — **Duurzaamheid***, nodig voor circulaire economie* en een toekomstbestendige leefomgeving.
- 4 — Een omslag **naar nieuwe verhoudingen** tussen gemeente en inwoners, ondernemers en organisaties. Centraal staat een breder begrip van maatschappelijke welvaart. Welvaart die niet alleen gericht is op economische groei, maar ook op welbevinden en duurzaamheid.

We weten dit uit de gesprekken die we voerden met inwoners, mensen die in Velsen werken, met organisaties en bedrijven en met andere gemeenten en partijen in de regio. Bij deze gesprekken maakten we gebruik van data-analyses, trends, ontwikkelingen en toekomstscenario's.

De bestemming van Velsen in 2050

De Visie op Velsen 2050 Duurzaam Verbonden bouwt voort op 'Visie op Velsen 2025 Kennisrijk Werken In Velsen' (2013). In die visie ligt het accent op het samenspel van overheden, bedrijven en kennisinstellingen om de economie van Velsen een nieuwe, kennis gedreven basis te geven. Een kennis gedreven economische basis met een innovatieve maakindustrie en een unieke zeehaven maakt Velsen een belangrijke speler in het Noordzeekanaalgebied. De noodzaak van kennisrijk werken staat nog steeds pal overeind, zo bleek tijdens de actualisatie van de visie.

Wel is er een aanvulling nodig. 'Visie op Velsen 2050 Duurzaam Verbonden' richt zich erop om dat alles te doen in een goede verbinding: sociaal, digitaal en ecologisch. Zo kan iedereen in Velsen daarvan profiteren en eraan bijdragen. Richtinggevend daarbij is de vraag hoe Velsen ook in 2050 een inclusieve samenleving kan zijn en blijven, en wat daarvoor nodig is.

Deze visie is geen voorspelling. Het is ook geen gedetailleerd actieplan. De 'Visie op Velsen 2050 Duurzaam Verbonden' is de zogenaamde stip op de horizon. Het is waar we naartoe willen en waarbij we het kompas gebruiken dat we hiervoor beschreven.

68.000

Velsen is met ruim 68.000 inwoners de 49e gemeente van Nederland.

7

De gemeente bestaat uit 7 woonkernen, die elk een eigen karakter hebben.

Centrum

IJmuiden is de grootste kern en is het economisch centrum van de gemeente Velsen.

- IJmuiden is stedelijk en heeft veel hoogbouw
- Velsen-Noord is stedelijk én dorps tegelijkertijd, een dorp tussen zware industrie, langs het Noordzeekanaal en goed bereikbaar via de snelweg.
- Velserbroek is in de jaren tachtig van de vorige eeuw als Vinex wijk begonnen en snel gegroeid tot de op een na grootste woonkern met ruim 16.000 inwoners
- Santpoort-Zuid, Santpoort-Noord, Velsen-Zuid en Driehuis zijn kleine plaatsen met een landelijk en dorps karakter.
- Velsen organiseert en onderneemt veel. Van kleine dorpsfeesten en buurt-initiatieven tot grote festivals, van groene wijken tot industriële havens en van het strand tot een nationaal park. De gemeente Velsen is Nederland in het klein.

De bestemming in 2050 per kern

Uit gesprekken met inwoners komt naar voren dat de meeste inwoners zich Velsenaar voelen, maar vooral ook inwoners van hun dorp of wijk.

Dit is wat de inwoners voor hun kernen willen.

Inwoners van **Santpoort-Zuid**, **Santpoort-Noord**, **Velsen-Zuid** en **Driehuis** willen graag het dorpse karakter van hun kernen behouden. Kenmerken daarvan zijn: een bloeiend verenigingsleven en diverse plekken voor ontmoeting. Om deze kernen vitaal te houden is het nodig dat er een goede basis is aan horeca, winkels, zorg en plekken voor ontmoeting.

In **Velserbroek** willen inwoners graag een bloeiend stadspark hebben. Eentje van waaruit je makkelijk doorloopt naar het plein bij het winkelcentrum. Daar ontmoet je burens, kun je een bakkie doen en genieten van de fontein. Voor de huidige parkeerplaats is een slimme oplossing gevonden. Want veel blik in het straatbeeld, dat is zo niet 2050.

Velsen-Noord wil zijn eigen karakter behouden als woonkern. Zij zien voor zich dat jonge gezinnen graag in Velsen-Noord (blijven) wonen. Dit is een gevolg van het wijkontwikkelingsplan voor Velsen-Noord. Maar mensen wonen hier ook graag vanwege de grote betrokkenheid in de wijk. De woningen zijn er veelzijdig door nieuwbouw en de aanpassing van de bestaande woningen. Hierdoor is bevolkingssamenstelling verschillend. Door slimme, ruimtelijke ingrepen is het 'afgesloten gevoel' van Velsen-Noord verminderd. Zo is er een betere buffer tussen industrie en wonen. Er is ook een overgangsgebied naar Beverwijk gecreëerd. De Gildebuurt is in 2050 het toonbeeld van stedelijke vernieuwing in Velsen.

Bewoners zijn trots op **IJmuiden** omdat ze daar vinden wat ze willen: een bruisend strandleven, een haven met visrestaurants en een horecacentrum met drukbezochte terrassen. Er is een bloeiend cultureel leven en een modern, multifunctioneel centrum voor theater, podiumkunsten en cultuur. En er is natuurlijk het prachtige groene Plein 1945 zoals architect en stedenbouwkundige Dudok het vroeger al voor ogen had, vol bomen en groen. Tegen de naoorlogse woningbouw wordt in 2050 anders aangekeken. Een beetje zoals men nu naar jarendertigwoningen kijkt. Door de goede staat van onderhoud en zeldzaamheidswaarde zijn deze woningen geliefd bij inwoners van de hele regio.

Volwassen in 2050

Roos over wonen

Roos (16): "Een zonsondergang aan zee, dat is toch geweldig. Ik hou echt van het strand en ik ben er dan ook best vaak. Een reden om later in Velsen te blijven wonen, want de zee, die kan ik niet missen. Maar ik maak me wel zorgen of het gaat lukken

om hier te blijven wonen. Ik kijk graag op Funda. Soms zit er iets anders achter een gevel dan je verwacht. Het is niet altijd wat het lijkt, dat vind ik mooi om te zien. En als ik zie wat huizen nu kosten... Ik wil later graag óf bij de politie (spannend),

óf ik wil fysiotherapeut worden (ik kom er regelmatig en het bevalt me hoe ze daar met elkaar omgaan) óf ik ga op een andere manier de zorg in (ik wil graag iets voor mensen betekenen). Maar zelfs al heb ik later een baan, dan kan ik niet eens een huis betalen als het zo doorgaat.

Er moet meer in de hoogte gebouwd worden en neem dan gelijk de vergroening van daken mee, zou ik zeggen. Er valt nog een wereld te winnen, hier in Velsen."

Omwenteling

1

Bevolkingsontwikkeling

Naar een nieuwe samenleving

Stel je eens voor dat Velsen in 2050 een samenleving is waar de saamhorigheid in de kernen groot is. Waar verschillen tussen mensen gewaardeerd en gerespecteerd worden en waar voor iedere inwoner de mogelijkheid bestaat om zich verder te ontwikkelen. In de kernen en wijken kennen de mensen elkaar. Ze organiseren gezamenlijke activiteiten, het verenigingsleven bloeit en vrijwilligers zijn altijd wel te vinden. Mensen letten op elkaar: als een buurman zich een tijdje niet heeft laten zien, wordt even aangebeld om een praatje te maken. Dat zorgt voor rust en veiligheid.

- **Wonen**
- **Vergrijzing**
- **In de wijken**

Op dit moment hoort Velsen bij de 10 meest vergrijsde gemeenten van Nederland. Van de 68.000 inwoners zijn er meer dan 13.000 boven de 65 jaar. Velsen kent in verhouding weinig jonge inwoners. Slechts 17% van de inwoners heeft een leeftijd tussen de 15 - 29 jaar.

Vroeger was de samenleving een piramide: een smalle elite aan de top bepaalde veel voor mensen in de basis van die piramide. Mensen en organisaties krijgen inmiddels steeds meer mogelijkheden om zelf aan het roer te staan, om zich te laten horen. Op dit moment is dat al zichtbaar door de sociale media. Een bestuur dat van boven naar beneden werkt (top down) wordt een bestuur waarin inspraak van inwoners

(participatie), kennis (data) en wijsheid minstens zo belangrijk zijn (bottom up).

Als mensen zelf de regie in handen hebben van hun leven is dat prettig. Maar dat moet je maar net kunnen. De mensen die dat niet kunnen, dreigen buiten de boot te vallen. Zeker in een samenleving waarin ieder mens persoonlijk verantwoordelijk gehouden wordt voor economisch succes of een goede gezondheid. In zo'n samenleving ontstaan scheidslijnen. Aan de ene kant mensen die werk en inkomen hebben, een goede gezondheid, prettig wonen en die passende zorg en onderwijs krijgen. Aan de andere kant de mensen die dat niet hebben of krijgen. Die scheidslijnen maken dat mensen minder voelen dat we allemaal deel uitmaken van de samenleving.

Nieuwe scheidslijnen die nu al zichtbaar worden: mensen met digitale vaardigheden en mensen zonder digitale vaardigheden. In een samenleving waar je pas meetelt en gezien wordt als je eruit springt door je werk, je aanwezigheid op sociale media, je bezittingen of vanwege je uiterlijk, ontstaat ook een groep 'onzichtbaren'. Dat zijn mensen die niet in de spits reizen, geen duizenden volgers op sociale media hebben of op een andere manier opvallen of eruit springen.

De grootste sociale opgave voor Velsen: hoe zorgen we dat iedereen evenveel kansen heeft op een gezond en gelukkig leven? Hoe zorgen we voor een samenleving waarin plek is voor iedereen en waar we de onzichtbaren niet vergeten?

Een aantal oude zekerheden is in woelig vaarwater terechtgekomen: een vaste baan, betaalbare eigen woonruimte of een goede opleiding. Voor veel mensen is dat niet meer vanzelfsprekend. Zij maken zich daarom zorgen over de toekomst.

Velsen maakt werk van een inclusieve samenleving in 2050. Dit doen we door met elkaar te zorgen voor saamhorigheid en verdraagzaamheid. Door ons in te zetten voor leefbare wijken waarin mensen elkaar niet uitsluiten, maar onderling verbonden zijn. Dat begint met elkaar kennen en elkaar zien. Zo zetten we bakens uit richting veilig vaarwater. In de wijk en in de gemeente.

Wonen

Niet iedereen vindt nu makkelijk een woning die past bij de wensen. Er is meer vraag dan aanbod. Dat speelt niet alleen in Velsen, in vrijwel de hele Randstad is de woningnood groot en stijgen de prijzen. Om de woningtekorten op te vangen heeft de Metropoolregio Amsterdam een woningbouwopgave van 230.000 woningen tot 2040 vastgesteld. Het aandeel van Velsen is 1.900 woningen tot 2030. Velsen wil met die woningen vooral jongeren aantrekken/behouden.

Uitgangspunt van de woonvisie voor 2040 in Velsen is dat het hier fijn wonen is voor iedereen. We bieden graag plaats aan alle Velsenaren en aan nieuwkomers van buiten onze gemeente. IJmuiden heeft voldaan aan de verdichtingsopgave, oftewel: er wordt compacter gebouwd.

In Santpoort, Velsen-Zuid en Driehuis is het groen nog steeds belangrijk. Daaromheen is een woningaanbod ontstaan met verschillende soorten huizen. In Velsen-Noord is de balans tussen de grotere eengezinswoningen en de sociale woningvoorraad hersteld. In Velsbroek is door een gevarieerd woningaanbod de doorstroming goed op gang gekomen.

Als het de komende jaren over woningbouw gaat, dan gaat het ook over het soort woningen dat we bouwen. Hoe passen ze het best in de omgeving? De traditionele Nederlandse aanpak was: complete, nieuwe wijken neerzetten. Dat past niet goed bij de vraag die er nu is en die er ook de komende jaren is. Steeds meer mensen wonen alleen, bijvoorbeeld. Steeds meer mensen zoeken nieuwe vormen van samenwonen. Flexibel wonen in een huis dat bij je levensfase past. Dat is het uitgangspunt.

Al die huizen, al dat steen, wordt het dan niet te vol gebouwd? We voorkomen dat door functies in een gebied slim en duur-

zaam te combineren. Zodat er een goede balans blijft tussen de woningbouwopgave, de vraag naar groen en leefbaarheid en het behoud van het kleinschalige karakter van de kernen. We zorgen voor meer groen in de openbare ruimte, op daken én gevels, bijvoorbeeld. Ook maken we gebruik van houtbouw, dan kunnen we woningen sneller opleveren en belasten we het milieu minder, dan bij bouwen met beton.

In 2050

De gemeente Velsen heeft goed geanticipeerd op de druk op de ruimte vanuit de MRA.

Dit hebben we gedaan door:

1. Een omvangrijk woningbouwprogramma gericht op jonge gezinnen
2. Bestaande woningen sterk te moderniseren, portiekflats bijvoorbeeld. En door naast eengezinswoningen ook appartementen dichtbij voorzieningen aan te bieden. Het aanbod voor huurwoningen in het middensegment is toegenomen
3. IJmuiden nog aantrekkelijker te maken door een stadshart met horeca (terrassen!) te creëren

Zo ontwikkelde IJmuiden zich tot een woonplaats waar in 2050 nieuwe inwoners graag komen wonen en jonge Velsenaren graag blijven wonen. In 2050 kijkt het bestuur van Velsen met een tevreden gevoel naar de manier waarop in Velsen het woningtekort is opgelost!

Vergrijzing

We worden steeds ouder. Daaruit volgt, dat er ook steeds meer mensen alleen wonen. Ouderen die in Velsen wonen, moeten de mogelijkheid krijgen makkelijk door te stromen naar een kleinere woning.

Velsen heeft de afgelopen periode het accent gelegd op het aanbieden van woonruimte en voorzieningen voor jonge mensen. Maar senioren hebben net zo goed een gelijkwaardige plaats in de Velsense gemeenschap. Eerder dan in verzorgingshuizen, wonen ze in woonvormen met gedeelde zorgvoorzieningen en samen met verschillende generaties.

Zo wordt saamhorigheid en hulpvaardigheid van en voor de verschillende generaties heen gestimuleerd. Momenteel is Velsen sterk vergrijsd, maar dat kan in de periode tot 2050 omslaan. Door de hoge huizenprijzen in het centrum van de MRA zullen jonge gezinnen naar de randgemeenten trekken, naar Velsen bijvoorbeeld.

De huizenprijzen zijn hier en in andere randgemeenten relatief laag. Velsen kan daarom in de toekomst veranderen in een gemeente met meer jonge inwoners. Dat geeft een andere dynamiek en zorgt voor reuring en vertier.

In de wijken

De toekomstige samenleving zal sterk individualistisch zijn. Tel daarbij op dat veel digitaal plaatsvindt en je kunt je voorstellen dat toevallige ontmoetingen, in je buurt of wijk, steeds belangrijker worden. Op de speelplaats spreek je je burens, op dat mooie pleintje geniet je samen van de zon, op het sportveld en de skatebaan leer je nieuwe vrienden kennen en in de openbare pierenbadjes raak je vertrouwd met water.

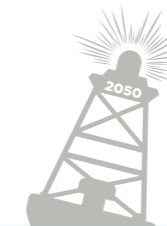
De leefomgeving van 2050 vraagt om extra aandacht. Als tegenwicht voor een wereld waarin je kunt leven via een scherm, maar waar veel mensen zich eenzaam voelen. We zullen behoefte hebben aan leuke plekken waar het veilig en prettig is. Waar je elkaar 'in het echt' kunt ontmoeten, belangrijk om tegenstellingen tussen mensen en verharding in de samenleving tegen te gaan. Als verschillende mensen elkaar ontmoeten en contact maken ontstaat een inclusieve samenleving.

Vroeger heette het de bibliotheek. In 2050 noemen we het een kennis- en ontmoetingscentrum. Een bruisende plek waar je komt om kennis te halen of bijvoorbeeld digitaal vaardiger te worden. Waar je in het voorbijgaan ook even

op de Talentenbank kijkt of er iemand in de buurt is die je ergens mee kunt helpen. De gemeente heeft de Talentenbank ingericht zodat elke Velsenaar zijn talent in kan zetten voor de gemeenschap. De gemeente speelt hierbij ook een rol. Door ruimte te geven aan initiatieven en door het gemeentehuis en de buurthuizen open te stellen voor inwoners en organisaties. Zo bouwen we aan 'Huizen van de wijk'. Die 'Huizen' zijn een ontmoetingsplek en zorgen voor verbinding en creativiteit.

In 2050

In 2050 kent Velsen dan ook nog steeds een bloeiend verenigingsleven, horeca en cultuuraanbod. Ontmoeting als voorwaarde voor de leefomgeving: dat nemen we mee voor de Visie Velsen 2050. Kunst, cultuur en muziek zijn ook belangrijk. Want via een mooi beeld, een schitterende voorstelling, een goede film of een bruisend festival ontmoet je andere tijden. Kunst, cultuur en muziek verbinden je met andere mensen en maakt je blik op de wereld wijder.

We zullen behoefte hebben aan plekken waar het veilig en prettig is. Waar je elkaar 'in het echt' kunt ontmoeten

Volwassen in 2050

Sem over fairtrade

Sem (17) "Er gaat vast superveel veranderen in de komende dertig jaar. Ik studeer International Business in Den Haag en in mijn studie wordt ook wel naar de toekomst gekeken. Zo zal er vast nog steeds handel zijn. Het is wat we hier al eeuwen doen en waar we ook goed in zijn. Maar ik denk dat

die handel dan wel 'groener' en fairtrade is. Of ik hoop dat in ieder geval. Waarschijnlijk halen mensen dan niet meer zo makkelijk mango's uit Zuid-Amerika, bijvoorbeeld. Of extreem goedkope kleding en andere spullen uit Azië.

'We zijn mensen en met elkaar kunnen we heel veel bereiken'

Slecht voor het milieu en niet rechtvaardig voor mensen die daar voor veel te weinig geld werken. Veel problemen van nu en straks spelen niet alleen in Velsen, maar wereldwijd. Neem global warming. Ik denk dat die problemen ons ook verbinden, omdat we moeten samenwerken om ze op te lossen. Daar ben ik best wel optimistisch over. Toch wel. We zijn mensen en met elkaar kunnen we heel veel bereiken."

Omwenteling 2 Digitalisering

Naar een nieuwe economie

- **Digitale levens**
- **E-commerce en retail**
- **Economische ontwikkeling**
- **Leren en werken**
- **Toerisme en recreatie**
- **Smart City**

op elkaar afgestemd. Met data worden mensen, machines en voorwerpen gestuurd. Dat is slim en handig, maar soms ook bedreigend. Data zijn het nieuwe goud.

E-commerce en retail

Er is, nog meer dan nu, een deeleconomie. Producten worden als dienst aangeboden: mobility as a service. Waarom een auto voor de deur die je maar een uurtje per dag gebruikt? Die huur je gewoon – en dan is 'ie nog zelfsturend, ook. Beschikbaar op het moment dat je hem nodig hebt. Goedkoper, duurzamer en de straten zien er zonder geparkeerde auto's veel aantrekkelijker uit!

De inwoners van Velsen leven digitaal. Dat betekent niet: allemaal thuis op de bank met je telefoon in de hand. Het betekent wel dat de digitale en fysieke werkelijkheid vermengd is.

Digitale technologie ondersteunt, beïnvloedt en stuurt nog meer ons levens en ons werk. Er is een nieuw soort economie ontstaan. Fabrieken 4.0 bijvoorbeeld, innoveren, ontwerpen, produceren en vervoeren hun producten automatisch. Ze doen dat op basis van data die de fabriek tot zijn beschikking heeft met een optimale productie als resultaat. Alle ketens en processen zijn

IJmuiden centrum is in 2050 een full service centrum. Een stadshart waar mensen elkaar ook kunnen ontmoeten. Het centrum is meer dan een winkelcentrum. De winkels die er zitten verkopen onderscheidende en ambachtelijke producten met een boodschap waar mensen zich in herkennen. Duurzaam en lokaal. Winkelen is een belevenis én een ontmoeting.

Naast winkels zijn er ook horeca, entertainment, fitness, wellness, gezondheidszorg, gedeelde kantoorruimtes en woningen. Mensen hebben zo 'balans' in hun dagelijks leven, omdat

ze dichtbij hun woonplek voorzieningen hebben voor belangrijke levensbehoeften.

Economische ontwikkeling

Met de combinatie van digitale kennis en ‘hoofd en handen’ is Velsen voorloper in de innovatieve maakindustrie. Als Energiehub* zijn we een nationale koploper in de energietransitie*. Bedenken en kunnen maken is onze kracht. De hoge dichtheid van technische bedrijven, technische opleiders en onderzoeksinstituten in de regio zijn een voedingsbodem voor innovatie. Net als de samenwerking die ze samen hebben. Als slimme werkplaats weet IJmond hoe belangrijk scholing en opleiding is. Op alle niveaus en zowel praktisch als theoretisch.

Velsen ligt gunstig ten opzichte van Schiphol en Amsterdam. Ook de ligging aan het water met de zeehaven is uniek. Meer samenwerking in de regio is nodig, want de MRA is voor Velsen cruciaal als het gaat om ondernemerschap. De economie van Velsen wordt gedragen door de maak- en onderhoudsindustrie, met Tata Steel als veruit het belangrijkste bedrijf dat voor werk zorgt, al is dat soms indirect. Tata heeft een stuwend effect op innovatie en ondernemerschap in het brede bedrijvencluster.

De uitdagingen van nu in de maakindustrie: verduurzaming, digitalisering en het vinden en behouden van goed opgeleide werknemers. Verdere ontwikkelingskansen liggen er bijvoorbeeld in de offshore windindustrie en Techport: schone en slimme maak- en onderhoudsindustrie.

De basis voor de maakindustrie 4.0 is digitale kennis. Maar zelfs in een digitale wereld blijven vakmanschap en handwerk van levensbelang. Velsen blijft dus een plek waar (technische) ‘hoofden en handen’ nodig zijn.

Leren en werken

Hoe verdien jij je geld in 2050? Of je (klein)kinderen? Futuroloog Farid Tabarki ziet dan heel nieuwe functies: wellnessconsultant, lichaamsdelenmaker, nanoarts, verticale tuinbouwer, avatarmanager of personal brandmanager. Om er maar een paar te noemen. Voor Velsen kun je denken aan: ontwerper van automatische besturing van schepen, data-visser (die door data visgronden vindt en bevist met inventieve en duurzame vangmethoden), procesbewaker van de waterstoffabriek (die vroeger technisch medewerker in de staal was en zich omschoolde). Of de persoon die onderdelen maakt voor de offshore* wind, zonnepanelen plaatst en kabels legt.

Een grote uitdaging voor het (beroeps)onderwijs: hoe leid je leerlingen op voor beroepen die nu nog niet bestaan? Hoe pas je bestaande (vak)opleidingen aan? De technische vooruitgang zal de banen van de toekomst ingrijpend veranderen.

Ondanks voorspellingen over het verlies van banen blijkt dat er door automatisering juist banen bijkomen, op verschillende niveaus. Bovendien heeft de coronacrisis ons geleerd dat het aantrekkelijk is om zaken dicht bij huis te produceren. Door het terughalen van bepaalde werkzaamheden, ontstaat er ook (nieuw) werk.

Praktisch opgeleide vakmensen zijn nodig, nu en straks. Mensen die kennis en ervaring combineren in beroepen als loodgieter, bakker, schoonmaker, metselaar, kapper of monteur. Veel banen zullen in de toekomst veranderen. De vraag is wie met die veranderingen mee kan gaan. Hoe flexibel ben je? Snel dingen oppikken, omgaan met verschillende mensen en je kunnen inleven in wat een ander wil of nodig heeft. Het zijn vaardigheden die in de nieuwe economie nog belangrijker zijn. Mensen die dat niet kunnen, komen eerder in de problemen dan vroeger.

Vooral beperkt opgeleide werknemers, oudere werknemers en werknemers met een niet-westerse achtergrond zijn kwetsbaar. Investeren in mensen is daarom belangrijk. Alleen zo ga je ongelijkheid tegen en geef je mensen een eerlijke kans om een plek op de arbeidsmarkt te vinden.

Welk werk iemand ook doet: digitalisering heeft ermee te maken. Voor inwoners en ondernemers van Velsen betekent dat dat zij mee moeten kunnen in de digitale omslag. De sleutel daarvan ligt in onderwijs. Digitale (bij)scholing en omscholing zijn cruciaal, vooral in het midden- en kleinbedrijf.

In 2050

Leren doe je je hele leven. Het onderwijs in Velsen heeft alle faciliteiten voor scholing, herscholing, omscholing en bijscholing. Werknemers en inwoners die door het tempo van de technologische vernieuwing achterop dreigen te raken, worden snel bijgeschoold. Alles in samenwerking met bedrijfsleven, gemeente en inwoners.

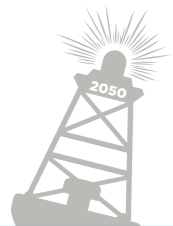
Techport is nog steeds het netwerk waar alles samenkomt. Onderwijs, ondernemers, overheid en inwoners werken er samen (Quadruple Helix model*). Techport is een nationaal begrip, een plek waar jongeren kiezen voor een dynamische carrière in de techniek. Zegt iemand 'Velsen', dan denkt iedere Nederlander onmiddellijk aan Techport. In onze regio zit excellente onderhouds-, en maakindustrie. Leerlingen die kiezen voor de combinatie van werken en leren, kunnen dit direct in de praktijk toepassen in de technische bedrijven hier.

Techport is ook de plek voor omscholing. Techport Centre is de (fysieke) plek waar vakmanschap zichtbaar is en waar

innovatiekracht heerst. Technische medewerkers, onderzoekers, studenten, docenten, starters en ontwikkelaars werken samen aan de technologie van morgen.

Met Techport positioneert Velsen zich als koploper in de maak- en onderhoudsindustrie van Nederland. Naast innovatief is deze industrie schoon en duurzaam. Met Techport, de Energiehaven, Offshore wind en een duurzame staalindustrie heeft Velsen er in 2050 voor gezorgd dat de energietransitie in Nederland geslaagd is. De gemeente Velsen zet dan ook onverkort in op de voorzetting, verbreding en versterking van Techport.

Om de mismatch op de arbeidsmarkt te voorkomen zijn er ook Zorgpoort en House of Skills. Naast extra handen in de techniek blijven er immers ook onverminderd extra handen in de zorg nodig. Beide projecten zorgen ervoor dat mensen die werkloos zijn (of dreigen te raken) zich kunnen omscholen naar werk waar in de toekomst nog wel vraag naar is.

Een uitdaging voor het (beroeps)onderwijs: hoe leid je leerlingen op voor beroepen die nog niet bestaan?

Toerisme en recreatie

Toerisme en recreatie zijn in 2050 nog steeds een belangrijk onderdeel van ons bestaan. Door bevolkingsgroei en verstedelijking is de behoefte aan verblijf in de natuur en ontspanning alleen maar toegenomen.

'IJmuiden Rauw aan Zee' trekt bezoekers uit de MRA en heel Noord-Holland om te genieten van het brede avontuurlijke strand en de overheerlijke vers gevangen vis in het havengebied van IJmuiden.

De stranden zijn hotspots voor wind -en watersport en trekken bezoekers uit heel Europa. Allemaal mensen die willen genieten van de unieke golfslag en hoogwaardige en duurzame voorzieningen die er zijn voor deze doelgroep. Er vinden jaarlijks verschillende EK's en WK's plaats: kite-surfen, blokarten en golfsurfen, bijvoorbeeld.

De projectontwikkeling van de kust is tot wasdom gekomen in de Kustplaats IJmuiden aan Zee. Daarmee is IJmuiden

aan Zee een volwaardige, unieke en duurzame badplaats met (meer) verblijfsaccommodaties, een mooi strandplein en veel mogelijkheden om te wonen.

Het Nationaal Park Zuid-Kennemerland is nog altijd een plek waar je je even kunt terugtrekken en bij kunt komen van alle drukte. Aandacht voor duurzaam toerisme en het reguleren van bezoekersstromen hebben ertoe bijgedragen dat elke bezoeker kan genieten van de rust en natuur van dit bijzondere park.

In Spaarnwoude Park zijn natuur, landschap en cultuur-historie belangrijke onderdelen van dit park. Zo is er een goede balans ontstaan tussen natuur en recreatie. De fietsbereikbaarheid vanuit de steden is sterk verbeterd. En je kunt zelfs met de metro naar het park. Spaarnwoude Park is uitgegroeid tot een park waar de bezoekers uit de Metropoolregio Amsterdam van harte welkom zijn.

Smart City

Smart* Governance

Je kunt nog steeds langs bij de gemeente. Of bellen. Maar de dienstverlening van de gemeente aan inwoners en ondernemers is vooral digitaal. De vergunning voor een verbouwing, bijvoorbeeld, vraag je aan via het Digitale Omgevingsloket. Binnen een seconde weet je of de vergunning is verleend.

Smart Mobility

Slimme verkeerslichten spelen in op vraag en aanbod en bevorderen zo de doorstroming en veiligheid van het verkeer.

Smart Environment

De vuilnisophaal is duurzaam en draagt bij aan de energietransitie. Sensors geven bijvoorbeeld een seintje als de vuilcontainer vol is en regelen het ophalen.

Smart Living

Het is de nieuwe naam voor domotica: techniek in en om je huis. Denk daarbij aan een deurbel die inbraak voorkomt, een verwarming van je huis die duurzamer en goedkoper is en techniek die je helpt bij zorgtaken in huis.

Smart Citizen

Dit kan Velsen versterken als inclusieve samenleving. Een samenleving waar iedereen naar vermogen mee kan doen. Denk aan enquêtes naar je voorkeuren, voor digitale participatie, en digitale transparantie van de gemeente – zodat je het reilen en zeilen goed kunt volgen.

De gemeente hoeft het smart-wiel niet uit te vinden, maar Velsen is in 2050 wel een van de koplopers in het slim en veilig toepassen van data voor maatschappelijke doeleinden

Volwassen in 2050

Pluk over energie en kleur

Pluk (17): "Het lijkt me wel handig als er in 2050 weer een ziekenhuis in Velsen is. Ik denk dat er dan meer zorg nodig is. Een station zou ook best handig zijn. Al moet ik zeggen dat ik mezelf later wel auto zie rijden. In eentje met een ster. Inderdaad een

Mercedes. Zo'n 300 SL met van die zilveren vleugels, dat zou te gek zijn. Dat is toch wel mijn droomauto. Die is in 2050 helemaal een oldtimer. Ik wil daar dan best een accu inzetten om elektrisch te rijden. Het is natuurlijk wel zo dat

'Energiebronnen die nog milieuvriendelijker zijn, daar hoop ik op'

ook een accu niet heel milieuvriendelijk is, uiteindelijk. Maar ik heb hoop dat er tegen die tijd iets beters is uitgevonden. Ik wil zeker in Velsen blijven wonen en ik hoop dat IJmuiden dan meer kleur heeft. Ik hou van meer vrolijkheid op straat. Gekleurde kozijnen, planten, bloemen, perkjes, dat soort dingen. Dat heb je in Santpoort-Noord of Driehuis meer. Ik denk dat ik daar later liever woon. Daar is sowieso meer groen."

Omwenteling

3

Duurzaamheid

Naar een circulaire economie

Tata Steel IJmuiden

● **Stel je voor dat... mens en natuur in 2050 op gelijke voet staan. Dat de aarde niet wordt uitgeput en het milieu niet wordt aangetast.**

ook dat we stoppen met de vervuilende uitstoot (= emissie) die het milieu, de wereld en onze gezondheid bedreigen.

Energiehub

● **Dat Nederland volledig CO2-neutraal* is.**

We moeten een aantal dingen doen om de klimaatverandering op te vangen. Bijvoorbeeld: water opvangen en bewaren voor periodes van droogte. Ons voorbereiden op een bodem die zakt en verzilt, en een zeespiegel die stijgt. Op weer dat vaker extreem zal zijn: warmte, storm, hagel en wateroverlast.

Duurzame visserij

● **Dat er geen uitstoot meer is die het klimaat bedreigt. We produceren zonder afval en hebben onze ecologische voetafdruk verkleind.**

Bij veel inwoners van Velsen baart duurzaamheid zorgen. De uitstoot van de industrie wordt in alle gesprekken genoemd als belangrijkste aandachtspunt. Ook wordt de zorg geuit dat duurzaamheid voor veel inwoners een extra aanslag op hun portemonnee betekent.

Duurzame haven

● De koers is duidelijk: we moeten onze impact op het klimaat verkleinen. We moeten ons ook voorbereiden op een veranderend klimaat en een stijgende zeespiegel. Het een staat niet los van het ander. Daarvoor is het nodig dat onze economie duurzaam* en circulair* wordt.

Om hier impact te maken, zijn geld, innovatievermogen, doorzettingskracht en ambitie nodig. Bij de duurzaamheidstransitie liggen grote kansen als in de IJmond wordt samengewerkt. Velsen en de IJmond kunnen in de toekomst het toonbeeld voor de energietransitie zijn.

Offshore Wind

● Volgens de nationale ambities moet die duurzame circulaire economie er in 2050 zijn in Nederland.

Groen Velsen en de klimaatverandering

● Voor de energietransitie moeten we de productie van goederen en onze mobiliteit anders gaan invullen. Met andere techniek en andere brandstoffen. We willen toe naar een circulaire economie: er is geen afval meer. Als er al afval is, is dat altijd weer een grondstof. Dit vanwege (toekomstige) schaarste van grondstoffen en om de ecologische voetafdruk van ketens en bedrijven te verkleinen. Een ecologische voetafdruk wil zeggen: hoeveel oppervlakte van de aarde hebben we nodig om te kunnen leven? Die van ons in Nederland moet kleiner. Duurzaam betekent

Tata Steel IJmuiden

Tata is van plan om volledig klimaatneutraal te produceren. Dit door de inzet van waterstof en vernieuwing en verduurzaming van het productieproces.

Velsen is sterk afhankelijk van Tata. Tata is de grootste werkgever in de regio en zorgt voor veel aanvullende bedrijvigheid. De afhankelijkheid van Tata is zowel een kracht als een zwakte voor Velsen.

Tata IJmuiden is van oudsher een van de meest innovatieve staalbedrijven ter wereld. Maar tegelijkertijd is Tata een van de grootste producenten van CO2 in Nederland. Al is

het aanzienlijk minder dan vroeger: Tata stoot ook andere stoffen uit. De luchtkwaliteit in Velsen is een punt van zorg. We verwachten dat de dalende uitstoot-trend zich voortzet.

Gezien het belang van Tata voor de hele samenleving in de IJmond, kunnen en willen de gemeenten die vernieuwing en verduurzaming niet voornamelijk aan het bedrijf overlaten. Dat moet in dialoog gebeuren, waarbij in de toekomst voortdurend de wederzijdse verwachtingen op elkaar worden afgestemd. Als alle IJmondgemeenten hun krachten bundelen, zijn zij daarbij een invloedrijke gesprekspartner.

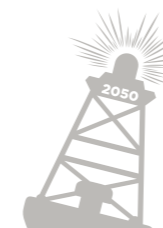

Energiehub

Rondom Tata en met het waterstofcluster als aanjager is in Velsen een hoogwaardige, groene, circulaire maakindustrie ontstaan. Die maakindustrie betreft grondstoffen zoveel mogelijk uit het productieprocesen produceert volledig klimaatneutraal. In nieuwe productieprocessen is het energieverbruik sterk teruggebracht en is de energie die gebruikt wordt afkomstig van duurzame bronnen. Alle emissies (uitstoot) die het milieu en de gezondheid schaden behoren tot het verleden. De vissersschepen varen op groene brandstoffen die in de buurt worden geproduceerd.

Tata zet in op de productie van staal met groene waterstof. Ambitie is om een van de grootste volledig groene waterstof-fabrieken van Europa te ontwikkelen. De groene elektriciteit (die nodig is om de waterstof te produceren) komt van de windparken voor de kust van IJmuiden. Tata is een belangrijke afnemer van de geproduceerde waterstof. Daarnaast wordt via pijpleidingen de waterstof door de hele regio getransporteerd. Zo zal een cluster van duurzame waterstof in de regio ontstaan, met IJmuiden als kern.

Dat groene waterstofcluster biedt grote kansen voor een verduurzaming van de maakindustrie en mobiliteit. Door groene waterstof met koolstof te verbinden ontstaan groene plastics. Je hebt voor de productie van dat plastic geen aardolie meer nodig. Door waterstof met CO2 te verbinden ontstaat groene brandstof die geschikt is voor scheepvaart, visserij en luchtvaart. Groene waterstof is ook de energiebron voor verwarming van huizen en kantoren en voor de automobility.

Tata zet in op de productie van staal met groene waterstof. Ambitie is om een van de grootste volledig groene waterstoffabrieken van Europa te ontwikkelen

Duurzame visserij

Vis heeft nog altijd een belangrijke functie in het wereldwijde voedselsysteem. Een gezonde en eiwitrijke voedselbron.

IJmuiden heeft haar functie als logistieke en handelsknooppunt versterkt. Waar de vis vandaan komt en hoe hij wordt geproduceerd is veranderd. Een combinatie van duurzame wildvangst, kweek en import/export vindt in 2050 via IJmuiden zijn weg naar de consument. Daarnaast zijn er ook nieuwe vormen van zilte zeebouw ontstaan, bijvoorbeeld in de vorm van zeewierboerderijen.

In IJmuiden staat de visserij niet meer op zichzelf, maar is er een slim en duurzaam visserijcluster ontstaan. De sector heeft hier samen met wetenschappelijke instituten als Wageningen Marine Research en andere sectoren vorm aan gegeven. Ook is er verbinding gelegd met de food agenda's in de MRA en Nederland. Velsen heeft hiermee slim ingespeeld op de voedseltransitie.

Duurzame haven

Het havencomplex biedt een divers aanbod aan werkzaamheden en draagt hiermee bij aan een inclusieve economie.

Economische ontwikkelingen leidden de laatste decennia tot een enorme groei van havenactiviteiten. Schaalvergroting in de scheepvaart en meer behoeften aan havenbedrijfs-terreinen hadden intensivering van de haven en duurzaam ruimtegebruik tot gevolg. Vervoer en overslag zijn inmiddels volledig vrij van uitstoot en stil geworden. Deze technologische vernieuwingen maakten een sterkere verwevenheid tussen haven en andere stedelijke functies mogelijk. De haven staat minder met zijn rug naar het centrum van IJmuiden: er is een sterke verbinding met andere stedelijke en recreatieve functies. Maar de haven is nog altijd een plek waar zichtbaar wordt gewerkt. De haven heeft de komende decennia de fysieke, milieu- en geluidsrimte gekregen om de transitie naar een duurzame economie mogelijk te maken.

Duurzame woningen

De woningvoorraad in Velsen is volledig verduurzaamd, dankzij een samenwerking tussen gemeente, woningcorporaties en eigenaren. Door het hoge percentage woningen in corporatiebezit konden woningen in grote aantallen onder handen worden genomen om duurzamer te maken. Zo zijn alle naoorlogse woningen geïsoleerd en van zonnepanelen voorzien. We houden de woonlasten onder controle. De nabijheid van de waterstofhub en de duurzame windparken op de Noordzee maakten het relatief eenvoudig om alle woningen van het gas af te krijgen. Dat proces werd nog voor 2050 afgerond. Zo zijn er diverse circulaire woonwijken gecreëerd met de Hofgeest en Kustplaats IJmuiden aan Zee als lichtende voorbeelden.

Offshore Wind

Offshore Wind IJmuiden is uitgegroeid tot het centrum in Nederland voor offshore windenergie op de Noordzee. De zeehaven maakt grootschalige offshore projecten mogelijk,

net als de assemblage*, bouw en het onderhoud van de offshore windmolenparken in de Noordzee. Natuurlijk brengt dat cluster energie aan land voor Velsen en de hele regio.

Groen Velsen en de klimaatverandering

Velsen is letterlijk groener geworden. De natuur heeft uitlopers tot diep in de woonkernen. Je ziet het in het straatbeeld en op de daken. Er is veel groen. Ook in de naoorlogse wijken die in 2021 nogal stenig en 'betonnerig' oogden. Al dat groen is niet alleen mooi om te zien, het heeft ook verschillende functies. Zo loopt de temperatuur niet extra op, het is goed voor de biodiversiteit en mensen voelen zich aantoonbaar beter met meer groen om zich heen. 'Voor iedere tegel een plant'. Bewoners planten hun eigen groen en geven zo zelf 'smoel' aan hun wijk.

De gemiddelde temperatuur is hoger dan dertig jaar geleden. Er is droogte en als het regent, is het vaak in heftige buien. Dat water wordt via waterdoorlatende bestrating opgevangen en bewaard. Bij droogte wordt er uit die waterreservoirs geput.

Duurzame mobiliteit

Er zijn slimme, zelfsturende voertuigen. Die rijden niet meer op fossiele brandstof als benzine, diesel of aardolie. Ze rijden op duurzame elektriciteit (er zijn genoeg laadpalen) of waterstof. Er zijn nieuwe vervoersdiensten en betere reizigersinformatie. Die zorgen voor veranderende voorkeuren voor tijdstippen om te reizen. Ook al blijft de auto een favoriet vervoersmiddel, je hoeft er niet meer per se een te bezitten. Je kunt 'm delen met anderen of huren. Het is ook normaal om niet meer alles met de auto te doen, maar dat te combineren met het openbaar vervoer of de (elektrische) fiets. Er is in Velsen een samenhangend, veilig, comfortabel fietsnetwerk en zijn er doorgaande fietsroutes bijvoorbeeld naar Amsterdam, Schiphol of Alkmaar.

Naar verwachting zal het aantal inwoners, arbeidsplaatsen en toeristen in de regio de komende decennia fors toenemen. Daardoor zal ook het verkeer in en rond Velsen blijven groeien. Vooral in de spits zal dat tot problemen leiden. Velsen heeft goede, maar kwetsbare autowegverbindingen.

Het bestaande OV-netwerk in de MRA is niet goed berekend op de te verwachten groei van het aantal reizigers. Er is behoefte aan een metropolitaan vervoerssysteem met hoge frequenties, korte stoptijden per station en korte overstaptijden. Daarom zet Velsen voor 2050 in op directe light-railverbinding met Amsterdam.

Voertuigen rijden op duurzame elektriciteit of op waterstof en er zijn nieuwe vervoersdiensten. Al blijft de auto favoriet, je hoeft er niet een meer te bezitten, je kunt 'm delen

Volwassen in 2050

Puck over zwerfafval

Puck (12): "In 2050 ben ik 41. Dan heb ik mijn eigen paard en ben ik dierenarts. Hoop ik. Maar dat is nog wel erg ver weg. Ik ruim af en toe zwerfvuil op, samen met anderen. Het is ongelooflijk wat je dan verzamelt. We hadden op een keer wel 40 bierblikjes, whiskyflessen en dan nog

'Ik hoop dat de wereld in 2050 leefbaar is'

allemaal plastic flessen. Superveel. Het voelt dan wel goed om dat te doen. Al dat plastic en ander afval vervuult de natuur, dat is heel slecht. Maar het is wel zo dat je dan de rommel van iemand

anders loopt op te ruimen. Dat is best gek en dat zou niet nodig moeten zijn. Die rommel hoort daar op de eerste plaats niet eens terecht te komen! Ik hoop dat mensen later hun eigen rotzooi opruimen. Ik hoop ook dat er later nog een goede wereld is en dat wij dan niet druk bezig zijn met het leefbaar maken voor onze kinderen, maar dat de wereld dan gewoon leefbaar is."

Omwenteling

4

nieuwe verhoudingen

Veranderende relatie tussen bestuur en samenleving

Velsen in de regio

In vergelijking met vroeger staat de gemeente Velsen nog meer in contact met haar inwoners. Als inwoner wordt er regelmatig je mening gevraagd. Via een poll of digitaal discussieforum geef je die. Zijn er dingen waarvan je ziet dat die anders en beter kunnen, dan kun je makkelijk je volksvertegenwoordigers benaderen. De gemeente stelt haar beleid na een periode bij en speelt in op de veranderingen en behoeftes van haar inwoners, organisaties en bedrijven. Velsen is koploper in Nederland als het gaat om het hebben van een vitale, lokale democratie. Er is veel ruimte om invloed uit te oefenen of zelf het heft in handen te nemen. De leefwereld van de inwoner staat centraal, niet die van het systeem. Met afgrijzen kijkt men terug op de Toeslagenaffaire in 2020. Hoe kon de overheid haar inwoners zo in de kou laten staan! Gemeente Velsen handelt vanuit vertrouwen en krijgt dat ook terug.

Velsen in de regio

Velsen richt haar blik naar buiten en werkt slim samen. Daarbij kijkt de gemeente naar de inhoud. Wat moet er gebeuren? Wat willen we dat er gebeurt? Dat geldt voor de samen-

werking met de IJmond en Zuid-Kennemerland. Vinden we dezelfde thema's, dan is er ook een samenwerking met de VNG (Verenigde Nederlandse Gemeenten) en G40, met de kust- en grensgemeenten en met de MRA. Velsen is, en zo positioneren we ons ook, een slimme en betrouwbare partner. Dat doen we bij de energietransitie in het Noordzeekanaalgebied en de (Europese) fondsen die daarvoor nodig zijn.

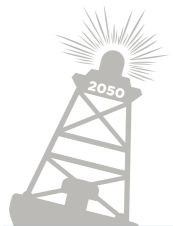
Gemeenten krijgen steeds meer verantwoordelijkheden als het gaat om beleid en uitvoering. Daarnaast zijn de vraagstukken waar gemeenten mee te maken krijgen steeds complexer en taaier. Veel ontwikkelingen zoals wonen, werken, opleidingen, winkelen, vervoer, zijn voor jou als inwoner lokale thema's. Maar als gemeente kun je het niet meer alleen doen. Zo werken veel inwoners van Velsen in de regio. En er zijn veel inwoners van de regio die werken in Velsen. In de toekomst zal het belang van de regio ook daardoor toenemen: IJmond, Zuid-Kennemerland, het Noordzeekanaalgebied en de Metropoolregio Amsterdam.

Dergelijke vraagstukken vragen veel van een middelgrote gemeente als Velsen. Eén antwoord op al die vragen is: keuzes maken. En: duidelijk

laten weten waar we als gemeente de komende jaren wél en geen energie (en geld) aan besteden. Een ander antwoord is om meer slagkracht te krijgen door samenwerking aan te gaan met de regio.

Velsen en de IJmond zijn net zo belangrijk voor de MRA als de MRA belangrijk is voor Velsen en de IJmond. Zonder de bedrijven en instellingen in Velsen en de IJmond gaat de MRA zijn duurzaamheidsdoelstellingen niet halen. Velsen en IJmond zijn een factor van betekenis.

Velsen en de IJmond zijn net zo belangrijk voor de Metropoolregio Amsterdam als andersom

En nu?

Hoe zetten we de koers in naar het ideale 2050?

We kijken in dit boekje zo'n dertig jaar vooruit. Da's best een hele tijd. Om in 2050 te bereiken wat we nu hardop wensen, zal er veel moeten gebeuren. Dat kan alleen stap voor stap. We zullen ook regelmatig onze vaarroute een beetje moeten aanpassen om toch op koers te blijven. Het is een zekerheid dat we ook te maken zullen krijgen met zaken en ontwikkelingen die we nu (nog) niet kunnen bedenken.

De eerstvolgende stap is dat we onze doelen concreet maken. Dat kan bijvoorbeeld in een uitvoeringsprogramma of strategische agenda. Maar die blijken ook uit de (meerjaren)begroting. Daarmee kijken we telkens 5 tot 10 jaar vooruit. Op die manier houden we koers en blijven we toch wendbaar.

Woordenlijst

Assemblage: het komt als losse onderdelen binnen en gaat als volwaardig product de deur weer uit.

Circulaire economie: er zijn er geen afvalstoffen meer. Want de afvalstoffen die er zijn, worden weer gebruikt als grondstof. Circulair = rond, kringloop.

CO2-neutraal: er is een evenwicht tussen de uitstoot van stoffen die slecht zijn voor ons milieu en de hoeveelheid die weer wordt opgenomen, bijvoorbeeld door bomen.

Duurzaamheid: geeft aan dat iets op een manier gebeurt zodat het minder slecht is voor de aarde.

Energietransitie: de overgang van het gebruik van fossiele brandstoffen (olie, gas, kolen) naar zon, water en wind als energiebronnen.

Hub: middelpunt, centrum.

IJmond: Velsen, Beverwijk en Heemskerk.

MRA: Metropoolregio Amsterdam. Het samenwerkingsverband van 32 gemeenten rond Amsterdam in de provincies Noord-Holland en Flevoland. De kracht van de MRA is de diversiteit van de gemeenten: economisch, stedelijk en landschappelijk. De sterke punten van elke gemeente of deelregio's versterken de MRA. Velsen zit in de MRA in de deelregio IJmond, samen met de gemeenten Beverwijk en Heemskerk.

Offshore: weg van de kust, in de zee.

Quadruple Helix model: de krachten van de overheid, de industrie en kennisinstellingen (bij elkaar de Triple Helix) én inwoners (Quadruple Helix) worden gebundeld. Dat niet alleen, bij elkaar zijn ze verantwoordelijk voor de oplossingen van de maatschappelijke uitdagingen.

Smart: letterlijk betekent deze Engelse term 'slim, intelligent'. Deze term gebruiken we in het Nederlands vaak voor technologie waarbij kunstmatige intelligentie en/of automatisering een grote rol speelt.

Een uitgebreidere en complete versie van deze visie kun je vinden op www.velsen.nl

Visie op Velsen 2050 Duurzaam Verbonden

